

Vragen CU Najaarsnota 2023

Naar aanleiding van de gepresenteerde NJN 2023 enkele vragen en opmerkingen van onze kant. Dit vooraf om een vlotte afhandeling morgenavond te bewerkstelligen.

Vragen:

1. We zien een 3-tal SPUK-uitkeringen van in totaal zo'n € 9.5 miljoen (Oekraïne, Nat. Isolatieplan en Wijkuitvoeringsplannen). Hoe is de verantwoording van de bestedingen over de jaren heen georganiseerd? Wordt de voortgang in de reguliere (begrotings)cyclus meegenomen? En is het dan zo dat de uitgaven over meerdere jaren dan gevolgd kunnen worden? Raad zal dit zeker willen volgen!

Er zijn verschillende SPUK uitkeringen. (Specifieke uitkeringen)

- Jaarlijks terugkerende uitkeringen, die jaarlijks worden afgerekend.
- Jaarlijks terugkeren, die (telkens) over verschillende periodes mogen worden afgerekend
- Incidentele SPUK regelingen die in 1 jaar afgerekend worden.

De manier waarop over deze speciale uitkeringen moet worden gerapporteerd is vast voorgeschreven door de SISA bijlage. Deze is door de gemeente niet te beïnvloeden. Het kan dus zijn dat uit deze bijlage, zeker als het gaat om meerjarige trajecten niet kan worden afgeleid wat het budget in dat jaar was. Over het algemeen wordt de besteding wel opgenomen. Maar het kan dus voorkomen dat een bijdrage van 1 jaar over 3 jaren tot besteding komt. In de reguliere budgetcyclus wordt gerapporteerd indien er afwijkingen ontstaan in de het budget als deze informatie voorhanden is. Eind van elk jaar wordt er afgerekend of en wordt een balanspost opgenomen die is gespecificeerd in de jaarrekening (Dat kan zijn een vordering of een vooruit-ontvangen budget die later tot besteding komt.)

Over de genoemde uitkeringen het volgende:

Wijkuitvoeringsplannen

De wijk uitvoeringsplannen is geen SPUK uitkering, maar wel een bijdrage van de Provincie. Omdat deze provinciale bijdrage komt te vervallen wordt er nu over gerapporteerd.

Oekraïne

Voor het eerst in 2022 en voorgezet in 2023. In de jaarrekening 2022 is op pagina 65 de vordering op het Rijk van € 1.475.000. opgenomen. (Deze is overigens nog niet betaald)

Nationaal Isolatieplan

Deze is in de Najaarsnota opgenomen om begrotingsonrechtmatigheid te voorkomen. De bijdrage is aangekondigd, maar is vanwege de val van het kabinet nog niet zeker dat deze in 2023 wordt uitgekeerd. Dit moet nog door de Tweede Kamer bevestigd worden. Bij een positief besluit zal dit bedrag naar verwachting in december worden ontvangen en zal de besteding later plaatsvinden. Een eventueel teveel ontvangen bedrag wordt in de jaarrekening als vooruit-ontvangen opgenomen. Overigens zijn de eerste geluiden over de verantwoording zorgwekkend: de verantwoording van de isolatie moet per m2, per soort, per huistype worden opgesteld.

2. Blijvend is opnieuw het – forse – overschot op Beschermd Wonen (2013: € 1.0 milj en in 2014 € 1.4 milj). Wat is hier nu toch al jarenlang mee aan de hand?

Beschermd wonen wordt, via de centrumgemeente Zwolle, gefinancierd met Rijksmiddelen.

De centrumgemeente heeft de afgelopen jaren lagere kosten wat resulteert in een overschot op de Rijksmiddelen.

Voor- en nadelen worden via een vastgestelde verdeelsleutel over de regiogemeente verdeeld.

Het afgelopen jaar zijn de voordelen in de centrumgemeente fors toegenomen. Dit heeft drie oorzaken:

1. Stijging van de rijksbijdrage voor beschermd wonen;
2. Nieuwe wijze van bekostiging (per 2023) wat leidt tot inkoopvoordelen op beschermd wonen;
3. Transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis.

De Regio gemeente maakt een begroting tot en met 2024. De doordecentralisatie gaat in per 1-1-2025 (met de kennis van nu).

De rijksmiddelen zijn op basis van een bepaalde sleutel verdeeld door het rijk over de regio's. Dit is een historisch verdeling die niet is gebaseerd op de werkelijke kosten regio's. Het rijk gaat tegelijkertijd met de decentralisatie een objectief verdeelmodel invoeren. Hierdoor gaat het rijksbudget anders over de regio's worden verdeeld. De verwachting is dat de regionale overschotten voor onze regio dan ook minder worden.

Het is echter afwachten wat het nieuwe kabinet gaat besluiten. Het beeld (incl. financiën) is sinds september 2021 niet meer aangepast. Het is aannemelijk dat het Rijk het huidige financiële beeld actualiseert. Er is daarmee teveel onzekerheid om een realistische regiobegroting te maken voor 2025 e.v.

3. Bedrijfsvoering (blz.75): ruim € 1.3 milj. in de plus. In de toelichting lezen we dat de oorzaak ligt in de doorrekening van de lasten voor nieuw personeel vanaf 1 januari van dat jaar. Vorig jaar heeft CU al een vraagteken bij deze systematiek gezet omdat – in onze ogen – zo de exploitatie voor het lopende jaar extra wordt belast. Dat blijkt nu ook wel: een plus van ruim € 1.3 miljoen! Waarom wordt dit niet per 1/7 geboekt (ik doe maar een suggestie)? CU zal opnieuw aandringen dit anders te berekenen. Zijn natuurlijk ook nieuwsgierig hoe dit nu in de PB 2024-2027 zit....maar dat doen we wel via de vragen daar. Graag reactie.

Bij doorrekening wordt in het vakgebied iets anders bedoeld dan de CU voorstaat. Wij nemen aan dat u bedoelt dat bij het begroten van een extra personeel wij moeten uitgaan van een berekenmethode die niet uitgaat van een volledig verslag of begrotingsjaar, maar in uw voorbeeld van een halfjaar. Begrotingstechnisch is dit te organiseren, maar het zal het college in de situatie plaatsen dat ook formeel het personeel ook niet voor 1 juli mag aanvangen. Dit om begrotingsrechtmatigheid te voorkomen. Dit terwijl de taken voor extra personeel wel per 1 januari aanvangen.

4. Feitelijk zit er een soort zelfde vraag in t.a.v. de afschrijvingslasten. Ook daar een fors overschot (zo'n € 850.000) in 2023. Oorzaak: uitstel investeringen= is 'besparing' qua rente en aflossing. Ook daar het verzoek van CU om dit scherper te begroten. Zie opmerking van CU vorig jaar bij PB 2023-2026.

Deels houden en hielden we hier al rekening mee. Bij de vorige bezuinigingsronde in 2018 (uitstel van gereedkomen van bijvoorbeeld Steenwijkerdiep) en met de grotere projecten gaan wij uit van een realisatiejaar wanneer de afschrijving kan aanvangen of mag aanvangen. Deze realisatie termijn is destijds uitgesteld van 2018 naar 2022.

Daarnaast is bij het opstellen van de begroting 2024-2027 vanwege het verzoek/opmerking van de CU ook een aanvang gemaakt met het laten vervallen van investeringen. Deze eerste stap heeft nog niet geleid tot heel veel bijstellingen, maar wel is vastgelegd wanneer de investeringen tot besteding zouden komen. Bij de eerstvolgende rapportage zal hier weer op getoetst gaan worden. De uitkomsten hiervan worden in de toekomstige rapportages opgenomen.

Bij de berekening van de rente wordt, uitgaande van het bestedingsplan in het eerste jaar van de budgettoekenning rente over een halfjaar berekend. Dit is dan ook al een vorm van fasering.

Overigens kunnen wij geen oordeel geven over de wijze van toezicht die de Provincie Overijssel over het al dan niet volledig opnemen van de lasten voortvloeiend uit het bestedingsplan. Een post van “onderuitputting” in algemene zin is niet toegestaan en zal meewegen in het oordeel van de Provincie.

Wel moet hierbij vermeld worden de coronacrisis, de taken voor ontheemden, de beperkingen vanwege stikstof tot een grote toename van investeringen hebben geleid.

5. Bij mutatie 2 (Starterlening) zien we een extra investeringsbedrag van € 1.000.000. (Prima voorstel overigens!!). Volgens de toelichting gaar die die t.l.v. Volkshuisvestingsreserve. Waarom is dit voor onze exploitatie 2024 e.v. niet budget neutraal ?

Met het inwerkingtreding van de BBV 2017 (Besluit Begroting en Verantwoording) is er in overleg met de accountant een discussie ontstaan hoe deze te verwerken.

Het is wel budgettair neutraal (vwb de € 1 mln) maar formeel is er sprake van een lening. Deze moet worden geactiveerd (op de balans). Deze lening zal door het karakter van “Revolving Fonds” niet terugbetaald worden, maar eeuwigdurend blijven bestaan tot op het moment dat de raad besluit dit stimuleringsinstrument af te schaffen. Dan volgt terugbetaling.

Wel is het zo dat de rente voortvloeiende uit deze € 1 mln. Structureel op de begroting van de gemeente drukt. In liquiditeit gaan wij namelijk € 1 mln. uitgeven waar tegenover geen rentevergoeding gaat ontstaan.

6. Hoe en wanneer krijgen we de kosten voor de extra 2^e Kamerverkiezingen (€ 170.000) vergoed. Via AU in 2023 of via AU in 2024?

Vanuit het Rijk is bekend gemaakt dat er geen extra geld beschikbaar wordt gesteld voor de Tweede Kamerverkiezingen. De lobby van diverse landelijke partijen (o.a. NVVB en VNG) voor toch een extra uitkering is nog gaande.